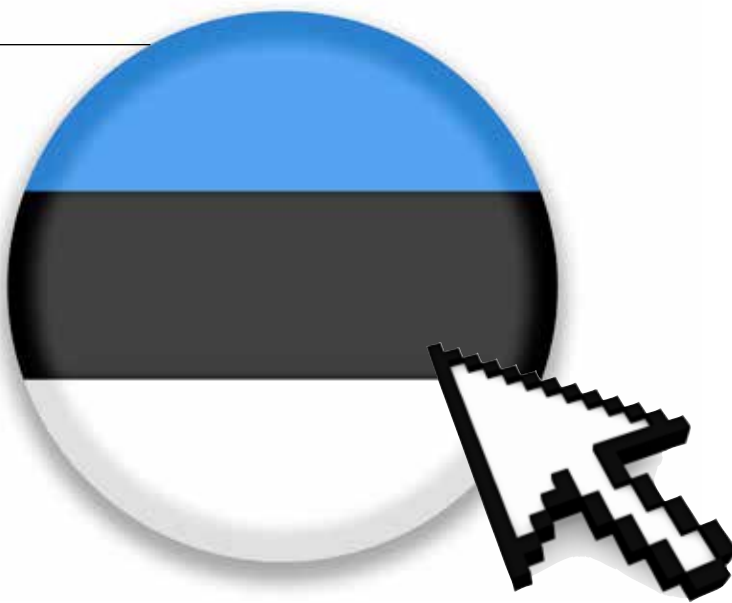

Viron yritysverotus on yrittäjälle edullinen, jos hän muuttaa yrityksensä perässä Suomenlahden toiselle puolelle. Suomi-bisnesten pyörittäminen Viron kautta ei sen sijaan kannata.

Viroon

vain tositarkoituksella

Viron alhainen yritysverotus nousi jälleen otsikoihin kevään eduskuntavaalien alla. Tämä näkyi myös taloushallinnon palveluja tarjoavassa Tuokko OÜ:ssä Tallinnassa.

”Yhteydenottojen määrä Suomesta kasvoi selvästi. Valtaosa kyselyistä koski Viron yritysverotusta”, Tuokko OÜ:n toimitusjohtaja **Johanna Vironmäki** sanoo.

Viron yritysverotuksesta tiedetään Suomessa etenkin se, ettei yrityksen voittoa veroteta, jos se jätetään yhtiöön. Suomessa voitosta maksetaan aina 20 prosentin yhteisövero.

”Nollaprozentilla ja 20 prosentilla on iso ero, mutta Viroon houkuttelevat myös monet muut tekijät, esimerkiksi Suomea edelleen selvästi alhaisemmat palkkakulut”, Vironmäki huomauttaa.

Veroa vain ulos otetusta voitosta

Virossa yritys maksaa 20 prosentin yhteisöveron vasta, kun voitto jaetaan omistajille osinkoina. Osakasta ei puolestaan veroteta erikseen osingosta.

”Koska osakas ei maksa veroa Virossa saamastaan osinkotulosta, osinkoon kohdistuu Virossa asuvalle henkilölle vain yhdenkertainen verotus eli yrityksen maksama vero”, johtaja **Anna Lundén** Suomen Yrittäjistä selventää.

Lundén huomauttaa, että Suomessa yrittäjä joutuu maksamaan veroa käytännössä kahteen kertaan. Ensin yrityksen tuloksesta verotetaan 20 prosentin yhteisöverokannan mukaisesti.

Tämän lisäksi yrityksen osakas joutuu maksamaan veron saamastaan osingosta, vaikka osin madalletulla verolla. Lis-

taamattomissa pk-yrityksissä osinkoveron taso on sidottu yrityksen nettovaroihin.

Anna Lundén huomauttaa, että Viron käytäntö olla verottamatta yritykseen jäävää tulosta ei itse asiassa ole kovin radikaali.

”Suomen ja monen muunkin maan verojärjestelmissä verotusta lykätään muun muassa tappiontasaus-, varaus- ja poistossäännöillä. Jälkimmäisten avulla lykkääminen on tosin mahdollista vain tietyissä rajoissa”, Lundén sanoo.

Netto-osingosta vero 25 prosenttia

Virossa yritykseen jätettyjen voittojen käyttötarkoituksella ei ole verottajan näkökulmasta merkitystä. Pääomilla voidaan tehdä tuotannollisia investointeja tai ne saa sijoittaa yrityksen sisällä uudelleen esimerkiksi osakkeisiin, jolloin varojen kat-

sotaan olevan edelleen yrityksen käytössä.

Yrityksestä ulos otettavaa voitonjakoa ei ole ajallisesti rajoitettu. Yritys maksaa veron, kun se jakaa osinkoja tai yrityksestä siirretään muutoin osakkaalle varoja, jotka voidaan rinnastaa osingonjakoon tai palkanmaksuun.

”Voitonjako ilmoitetaan Virossa sähköisesti, ja yritys maksaa yhteisöveron oma-aloitteisesti jakokuukautta seuraavana kuukautena”, Anna Lundén sanoo.

Netto-osingosta eli käteen maksettavasta osingosta laskettu vero on käytännössä 25 prosenttia. Tämä johtuu siitä, että koko taseessa näkyvää voittoa ei voida jakaa, vaan vain se määrä, josta 20 prosentin yhteisövero on ensin vähennetty.

Veroon muutto voi kannattaa

Suomen Yrittäjien tekemä esimerkkilaskelma (ks. laskelma viereiseltä sivulta) osoittaa, että ero kahden maan yritysverotuksen välillä on merkittävä.

Suomessa asuva ja kotimaassa liiketoimintaa harjoittava yrittäjä maksaa yrityksensä 100 000 euron tuloksesta veroja 35 800 euroa.

Jos sama yrittäjä asuu Virossa ja pyörittää yritystään siellä, veron määrä jää 100 000 euron tuloksesta 15 000 euroon.

Ero veron määrässä tasoittuu huomattavasti, jos Veroon yrityksen perustanut yrittäjä jää asumaan Suomeen. Esimerkkilaskelmassa hänen kokonaisveronsa ovat 30 800 euroa.

Siinä tapauksessa, että suomalainen yrittäjä asuu Virossa, mutta hänen yrityksensä toimii Suomessa, veron määrä ylittää 32 000 euroon.

”Veroedun saadakseen Veroon kannattaa tulla ainoastaan silloin, jos yrittäjä aikoo perustaa Veroon aidosti liiketoimintaa ja muuttaa maahan”, Johanna Vironmäki tiivistää.

Verottaja tarkkana asuinpaikasta

Vironmäki sanoo saavansa kyselyjä yrittäjiltä, jotka haluavat perustaa Veroon yrityksen ja hoi-

Viron veroja ja sivukuluja

- **Yhteisövero** 20%, Suomessa 20%
- **Tulovero** (*tulumaks*) henkilöverotuksessa 20% (tasavero eli kaikkea tuloa verotetaan 20 %:n veroasteella verotettavan tulon määrästä tai tulotyypistä riippumatta)
- **Arvonlisävero** 20%. Suomessa yleinen arvonlisäverokanta on 24 % Arvonlisäverovelvolliseksi tulee lain mukaan hakeutua, mikäli yrityksen myynti ylittää 16 000 euroa.

Palkoista maksettavia sivukuluja:

- **Sosiaalivero** (*sotsiaalimaks*) 33% bruttopalkasta (sisältää työnantajan maksaman työeläkevakuutuksen ja sairausvakuutuksen)
- **Työttömyysvakuutusmaksu** (*töötuskindlustus*) työnantajalla 0,8% ja työntekijällä 1,6% prosenttia bruttopalkasta.

Lähde: Johanna Vironmäki/Tuokko OÜ

Kuva Istockphoto

taa sitä kautta Suomessa tapahtuvaa liiketoimintaa. Heitä on etenkin rakennusalalla.

”Näihin kyselyihin vastaan suoraan, ettei suunnitelma kannata.”

”Yritys joutuu maksamaan veroja lähes yhtä paljon kuin jos olisi rekisteröitynyt Suomeen. Päälle tulevat taloushallinnosta aiheutuvat kustannukset kahdessa maassa. Sekä Veroon että Suomeen tulee tehdä kuukausittaiset veroilmoitukset ja vuosittainen ilmoitus tilinpäätöksestä.”

Vironmäen mukaan verottaja on näissä asioissa tarkkana. Yrittäjän on esimerkiksi pystyttävä selkeästi osoittamaan, että hänen todellinen asuinpaikkansa on Virossa ja että yrityksellä on maassa aitoa liiketoimintaa, kuten toimitilat ja palkattua henkilökuntaa.

Osingonmaksu saattaa yllättää

Johanna Vironmäen mukaan Viron verokäytäntö on hyvin sel-

keä, jos tulos jätetään yritykseen. Sen sijaan osinkojen maksussa voi tulla joissakin tapauksissa yllätyksiä.

Jos osingon saaja asuu Suomessa, häntä verotetaan Suomeen osinkoverotuksen mukaisesti.

”Moni ajattelee, että kun virolainen yritys on maksanut yhteisöveron ulosotetusta voitosta, veron voi hyvittää Suomessa. Näin ei voi kuitenkaan tehdä. Yhtiön maksamaa tuloveroa Virossa ei hyvitetä Suomessa, koska kyseessä on eri verolaji.”

Suomessa asuvan on ilmoitettava Virossa saadut osingot aina myös suomalaiselle verottajalle. Pimitysyritykset eivät kannata, sillä veroviranomaiset vaihtavat nykyisin tehokkaasti tietoja rajojen yli.

”Jos tässä kuussa virolainen yhtiö jakaa osinkoa, seuraavan kuukauden 10. päivänä Viron verottajalle tehdystä ilmoituksesta siirtyy tieto saman tien myös Suomeen.”

Virolainen logiikka poikkeaa Suomesta

Viron verotuskäytännöt voivat näyttää päällisin puolin selkeitä, mutta yrittäjän on syytä perehtyä säännöksiin hieman tarkemmin. Tai ainakin yrityksellä pitää olla virolaisen järjestelmän läpikotaisin tunteva kirjanpitäjä.

Ehkä vaikeimmin suomalaisille hahmotettavissa on yrityksen omistajilleen tai työntekijöilleen tarjoamien etuisuuksien verotus. Virolainen termi näille on *erisoodustus* eli erityisetu.

Vironmäki kehottaa olemaan näissä tarkka, sillä logiikka on kokonaan toinen kuin Suomessa.

Virossa asunto- ja autoedun kaltaiset asiat käsitellään yhtiöverotuksessa, kun ne Suomessa kuuluvat henkilökohtaiseen verotukseen.

Jos yhtiö esimerkiksi vuokraa omistajalleen tai työntekijälleen asunnon, yhtiö joutuu maksamaan vuokrasta myös tulo- ja

Veroetu edellyttää muuttoa Veroon

Suomen Yrittäjien veroasiantuntija **Satu Grekin** laski suuntaa-antavat malliesimerkit yrittäjän vero-kohtelusta neljässä eri vaihtoehdossa:

Oletukset:

- yrittäjä omistaa yhtiönsä osakekannan kokonaan yksin
- yhtiön nettovarallisuus on 50 000 euroa
- yhtiön vuotuinen tulos ennen veroja on 100 000 euroa. Yrittäjä päättää nostaa osinkona 60 000 euroa yhtiöveron vähentämisen jälkeen. Loppuosa varoista jää yritykseen
- yrittäjällä ei ole muita tuloja, eikä olennaisia vähennyksiä. Hän maksaa tuloveronsa Helsinkiin.

A) Suomalainen yrittäjä asuu Suomessa ja yritys toimii Suomessa

Yhtiö maksaa tuloksestaan (100 000 e) veroa 20 % eli 20 000 euroa.

Osingostaan yrittäjä maksaa seuraavasti:

- Pääomatulo-osinko: Nettovarallisuus (50 000 e) x tuottoaste 8 % = 4 000 e. Tästä on veronalaista 25 % eli 1000 euroa. Sitä verotetaan 30 % pääomaverokannalla eli vero on 300 euroa.
- Loppuosa on ansiotulo-osinkoa eli 60 000 e – 4000 e = 56 000 e. Veroa tästä noin 15 500 euroa. Vero osingosta yhteensä noin 15 800 euroa.

Verot yhteensä 35 800 euroa.

B) Suomalainen yrittäjä asuu Suomessa ja hänen yrityksensä toimii Virossa

Yhtiö maksaa jaetusta voitostaan veroa siten, että osakkaalle voidaan maksaa osinkoa 60 000 euroa. Viron yhtiöveron 20/80 käteen jäävästä 60 000 eurosta eli 15 000 euroa. (Netto-osingosta eli käteen maksettavasta osingosta laskettu vero on käytännössä 20/80-osaa eli 25 prosenttia. Tämä johtuu siitä, että koko taseessa näkyvää voittoa ei voida jakaa, vaan vain se määrä, josta 20 prosentin yhteisövero on ensin vähennetty.)

Kuva Ismo Henttonen

Tuokko OÜ:n toimitusjohtaja **Johanna Vironmäki** sanoo saavansa kyselyjä yrittäjiltä, jotka haluavat perustaa Veroon yrityksen ja hoitaa sitä kautta Suomessa tapahtuvaa liiketoimintaa.

- Yrittäjä maksaa osingostaan Suomeen veroa seuraavasti: Pääomatulo-osinko: Nettovarallisuus (50 000 e) x tuottoaste 8 % = 4 000 e. Tästä veronalaista on 25 % eli 1000 euroa. Sitä verotetaan 30 % pääomaverokannalla eli vero on 300 euroa.
- Loppuosa on ansiotulo-osinkoa eli 60 000 e – 4000 e = 56 000 e. Vero tästä on noin 15 500 euroa, joten vero osingosta yhteensä noin 15 800 euroa.

Verot yhteensä 30 800 euroa.

C) Suomalainen yrittäjä asuu Virossa ja hänen yrityksensä toimii Virossa

Oletetaan, että yrittäjä on asunut Virossa yli 3 vuotta, eikä hän ole enää Suomessa yleisesti verovelvollinen.

- Kuten tilanteessa B, yhtiö maksaa voittona jakamastaan tuloksesta veroa Veroon 20/80 eli 15 000 euroa.
- Yrittäjä ei maksa osingosta lainkaan veroa.

Verot yhteensä 15 000 euroa.

D) Suomalainen yrittäjä asuu Virossa ja hänen yrityksensä toimii Suomessa

Oletetaan, että yrittäjä on asunut Virossa yli 3 vuotta, eikä hän enää ole Suomessa yleisesti verovelvollinen.

- Yhtiö maksaa Suomessa tuloksestaan (100 000 e) veroa 20 %, eli 20 000 euroa.
- Yhtiö pidättää ja tilittää ulkomaille maksetusta 60 000 euron osingosta 5 % lähdeveron eli 3 000 euroa.
- Yrittäjä maksanee Veroon veroa tuloveroa saamastaan osinkotulosta 60 000 eurosta paikallisen tasaveroprosentin 20 % mukaan 12 000 euroa. Suomeen maksettu lähdevero 3 000 euroa todennäköisesti hyvitetään tästä, jolloin maksettavaa Veroon jää 9 000 euroa.

Verot yhteensä 32 000 euroa.

sosiaaliveron.

”Tämän vuoksi 1 000 euron kuukausivuokralla yhtiön kulut nousevat verojen kanssa 1 662,50 euroon.”

Anna Lundén huomauttaa, että Viron veroviranomaiset valvovat myös osakkaille myönnettyjen lainojen koron markkinaehtoisuutta.

”Näytön puuttuessa varat tulkitaan jaetuksi voittona, jolloin yhteisövero on maksettava.”

Virkistystoiminnasta menee vero

Viron verottaja määrittelee erityiseduksi kaikki liiketoimintaan suoraanasiisesti kuulumatonta kuluja ja perii niistä veroja. Näitä ovat esimerkiksi työntekijöille

annetut syntymäpäivälahjat tai vapaaehtoiset vakuutukset.

Samaan sarjaan verottaja laskee myös yrityksen työntekijöille järjestetyn virkistystoiminnan.

”Jos pidämme virkistyspäivän ja tarjoamme työntekijöille vaikkapa kokkauskurssin, yritys maksaa tästä annettua etuisuudesta tulo- ja sosiaaliveron. Esimerkiksi 1 000 euroa maksavan kokkauskurssin kokonaiskulut yritykselle nousevat silloin 1 662,50 euroon.”

Jos Vironmäki sen sijaan järjestää toimistonsa työntekijöille esimerkiksi verokoulutuksen, se luetaan liiketoimintaan kuuluvaksi tilaisuudeksi ja lasketaan yhtiön normaaliksi kuluksi.

”Eli Suomessa puhuttaisiin

vähennyskelpoisesta kulusta”, Vironmäki toteaa.

Myös edustus on erityisetu

Virolainen verottaja määrittelee erityiseduksi myös edustuskulut, jotka Suomessa olisivat puoliksi vähennyskelpoisia kuluja.

”Jos asiakkaan kanssa menään syömään, niin asiakkaan osuudesta maksetaan tulovero ja yhtiön edustajan ateriasta maksetaan tulo- ja sosiaalivero.

Säännökset tässä ovat täysin erilaiset kuin Suomessa.”

Asiakkaalle tarjotun 10 euron lounaan kokonaiskulut yhtiölle nousevat 12,50 euroon, kun päälle lasketaan verot.

Johanna Viromäen mukaan edustuskulut ovat kuitenkin osittain verovapaita. Verovapaa osuus on 32 euroa kuukaudessa + 2 prosenttia maksetuista palkoista.

Jos työnantajalla on yksi työntekijä ja hänelle maksetaan

Palkan päälle tulevien sivukulujen prosentuaalinen taso on Suomessa ja Virossa suhteellisen lähellä toisiaan.

Palkkatasossa edelleen huima ero

Työllistämiskulut ovat nousseet viime vuosina Virossa, mutta suomalaisen tasoon on vielä pitkä matka. EU:n tilastovirasto Eurostatin mukaan vuonna 2014 työtunnin keskimääräinen hinta työnantajalle oli Virossa 9,8 euroa ja Suomessa 32,3 euroa.

Vuoteen 2013 verrattuna työtunnin hinta nousi Virossa 6,6 prosenttia ja Suomessa 1,3 prosenttia.

Ison eron työllistämiskuluissa selittää ennen muuta Viron matala palkkataso. Minimipalkka on maan lain mukaan 390 euroa kuukaudessa, joskin moni virolainen ansaitsee tätä selvästi enemmän.

”Palkkaerot ammattiryhmittäin ja toimialoittain Virossa ovat valtavat. Sen johdosta päätöksien voi kuitenkin vetää, että Suomessa yleisistovien työehtosopimusten vähimmäispalkkataso on Viroa noin kolme kertaa korkeampi. Suomessa vähimmäispalkan päälle maksetaan kuitenkin erilaisia li-

siä, joiden osuus kasvattaa eroa”, Suomen Yrittäjien lainopillinen asiamies **Albert Mäkelä** arvioi.

Sivukulujen vertailu vaikeaa

Palkan päälle tulevien sivukulujen prosentuaalinen taso on Suomessa ja Virossa suhteellisen lähellä toisiaan.

”Sivukulujen yksityiskohdainen vertailu maiden välillä ei ole helppoa, koska järjestelmät ovat erilaiset. Sellainen vaikutelma kuitenkin syntyy, että kokonaisuudessaan Suomessa työnantaja maksaa jonkin verran enemmän sivukuluja kuin Virossa”, Mäkelä sanoo.

Suomessa pakolliset sivukulut muodostuvat työeläkemaksusta, tapaturmavakuutusmaksusta, sosiaaliturvamaksusta ja työttömyysvakuutusmaksusta.

Tuokko OÜ:n toimitusjohtaja Johanna Viromäen mukaan Virossa on käytössä sosiaalivero, joka sisältää

työeläkevakuutuksen ja sairausvakuutuksen. Työnantajan osuus verosta on 33 prosenttia bruttopalkasta. Työttömyysvakuutusmaksu on työnantajalla 0,8 prosenttia ja työntekijällä 1,6 prosenttia.

Sopiminen poikkeaa Suomesta

Mäkelän mielestä työllistämisen pitää ottaa huomioon muitakin asioita kuin palkka- ja sivukulut.

”Esimerkiksi määräaikaista työsopimuksia on Virossa helpompi tehdä kuin Suomessa. Myös irtisanomisajat pitkissä työsuhteissa ovat lyhyemmät.”

Mäkelän mukaan sairausaikana työnantajan palkanmaksuvelvollisuus on Virossa hyvin suppea. Kolme ensimmäistä päivää menevät sairastavan työntekijän omaan piikkiin, jonka jälkeen työnantajan palkanmaksuvelvollisuus on neljä päivää.

Suomessa palkanmaksu-

velvollisuus on lain mukaan sairastumispäivä ja yhdeksän seuraavaa arkipäivää.

”Yleisistovissa työehtosopimuksissa palkallinen sairauspoissaolo on huomattavasti pidempi. Jos työsuhde on kestänyt esimerkiksi muutama kuukauden, palkallinen sairauspoissaolo on yleensä neljä viikkoa”, Mäkelä sanoo.

Viron työmarkkinajärjestelmä poikkeaa monessa suhteessa suomalaisesta järjestelmästä. Laajoja yleisistovia työehtosopimuksia ei Virossa solmita, vaan asioista sovitaan paljon paikallisesti työpaikkatasolla.

”Virossa riittää, että on selvillä lain asettamista määräyksistä. Suomessa työnantajan on hallittava myös yleisistova työehtosopimus. Virolainen järjestelmä ei ole yrittäjälle yhtään sen monimutkaisempi kuin Suomesakaan, mutta molemmissa maissa tiedon etsiminen vie aikaa”, Mäkelä vertailee.

400 euron kuukausipalkka bruttona, niin vuoden lopussa verovapaa rahastoa on kertynyt $12 \times 32 + 400 \times 12 \times 2\% = 480$ euroa. Tällä summalla yritys voi vaikkapa järjestää asiakastilaisuuden ja siitä ei tarvitse maksaa veroa.

Jos tilaisuuden hinta on 600 euroa, pitää ylimenevästä 120 eurosta maksaa tulovero. Eli mitä enemmän yrityksessä on työntekijöitä tai mitä enemmän on bruttopalkkojen summa, kasvaa myös verovapaa edustuskulujen osuus.

”Ammattitaitoinen kirjanpiti löytää kirjanpitomateriaalia tällaiset kulut ja ilmoittaa ne kuukausittain verottajalle”, Vironmäki sanoo.

Virossa 4 500 suomalaisyritystä

Johanna Vironmäki on asunut Tallinnassa kohta viisi vuotta. Hänen arvionsa mukaan suomalaisten yrittäjien virta Vieroon on tasaisesti kasvanut.

Mistään ryntäyksestä ei voi kuitenkaan edelleenkään puhua.

Suomalaisten Vieroon perustamien yritysten määrästä ei ole tarkkaa tietoa. Viron Helsinginsuurlähetystön mukaan Vieroon on rekisteröity noin 5 500 suomalaisten omistamaa yritystä. Suomen suurlähetystö Tallinnassa puolestaan arvioi, että kokonaan suomalaisomistuksessa on noin 4 500 yritystä.

”Näistä vain osa toimii aktiivisesti. Ainoastaan noin 1 500 yritystä toimittaa vuosittaiset tilinpäätös- ja muut tarvittavat

tiedot verottajalle”, Suomen suurlähetystön talousasioiden neuvonantaja **Hannu Arhinmäki** sanoo.

Suomen verohallinnon viime vuonna tekemässä selvityksessä löytyi runsaat 27 000 virolaista yritystä, joiden vastuuhenkilöllä oli suomalainen henkilö- tai yritystunnus. Arhinmäen mukaan tämä antaa kuitenkin harhaanjohtavan kuvan suomalaisomisteisten yritysten todellisesta määrästä.

”Henkilötunnuksen perusteella ei voi tehdä johtopäätöksiä, koska myös Viron kansalaisella voi olla suomalainen henkilötunnus ja päinvastoin.”

Yritysmuutoseisyyden houkuttelee

Johanna Vironmäen mukaan suomalaisten omistamia yrityksiä löytyy kaikilta toimialoilta. Muutama vuosi sitten suuri osa yrittäjistä perusti maahan tuotannollista toimintaa esimerkiksi metalli- ja tekstiilialoilla.

Nyt Vieroon on alkanut tulla entistä enemmän palvelualojen yrittäjiä.

”Myös it-alan startup-yrittäjien määrä on kasvussa”, Vironmäki mainitsee.

Hänen mukaansa alhaisemman kustannustason ja verotuksen ohella muuttopäätökseen vaikuttavat myös markkinatilanne ja liikenneyhteydet.

Jotkut suomalaiset yrittäjät tähtäävät Viron markkinoille, jossa ostovoima on viime vuosina vahvistunut. Toisille yrityksille Suomenlahden eteläpuolelta

Suomen Yrittäjien johtaja **Anna Lundén** tuntee Viron yritysverotuksen. Lainopillinen asiamies **Albert Mäkelä** kertoo Viron ja Suomen työmarkkinoiden eroista.

on lyhyempi matka Keski-Euroopan markkinoille.

”On myös yrityksiä, jotka siirtävät toimintonsa Vieroon, vaikka niiden valmistamien tuotteiden asiakaskunta pysyy Suomessa.”

Vironmäen mukaan muuttoon saattaa vaikuttaa Viron yritysmuutoseisyyden ilmapiiri. Hänen mielestään myös julkinen sektori arvostaa yrittäjyyttä ja pyrkii helpottamaan ulkomais-

ten yrittäjien toimintaa välttämällä turhaa byrokratiaa.

”Monet yritysten ja yksityisten ihmisten tarvitsemat sähköiset palvelut toimivat hyvin. Asioimaan pystyy suhteellisen vaivattomasti myös englanniksi. Lisäksi tänne tulevat yrittäjät arvostavat Virossa ennustettua löytyviä suomalaisten verkostoja.” ■

